

Madkasseordningen efter udlændingelovens § 42 a, stk. 9, nr. 7, administreres således, at politiet sender en indstilling til Udlændingestyrelsen om anvendelse af madkasseordningen over for en afvist asylansøger, der ikke ønsker at medvirke til udrejsen. Efter en konkret og individuel vurdering af sagen træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, hvorvidt madkasseordningen skal anvendes over for den pågældende. Afgørelsen kan påklages til Integrationsministeriet.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering kan undlade at anvende madkasseordningen, hvis anvendelsen heraf efter udlændingens personlige og familiemæssige forhold vil virke særligt belastende for udlændingen, f.eks. hvis udlændingen har børn i den undervisningspligtige alder, eller hvis udlændingen er mindreårig. Der henvises til lovforslag nr. L 190 af 12. marts 1997 om ændring af udlændingeloven (Optagelse af fingeraftryk og personfoto, foranstaltninger over for udlændinge, der ikke medvirker til udsendelse m.v., og foranstaltninger over for den, der medvirker til, at en udlænding opnår opholdstilladelse ved svig, m.v.), s. 19, jf. Folketingstidende 1996-97, Tillæg A, sp. 3994.

På baggrund heraf og efter den praksis, der er anlagt ved anvendelsen af madkasseordningen, indstiller politiet ikke anvendelse af madkasseordningen over for følgende udlændinge:

- Familier med børn under 18 år,
- gravide og
- uledsagede mindreårige asylansøgere.

Udlændingestyrelsen afgør konkret, hvorvidt sygdom hos en afvist asylansøger i øvrigt kan begrunde, at madkasseordningen ikke anvendes over for den pågældende.

Det fremgår af arbejdsgruppens redegørelse, at pr. 3. oktober 2002 blev madkasseordningen anvendt over for i alt 57 personer, der ikke ønskede at medvirke til udrejse. Det fremgår i den forbindelse, at politiet på det seneste har intensiveret undersøgelserne af, om madkasseordningen kan anvendes over for flere afviste asylansøgere, hvorfor antallet forventes at stige.

Arbejdsgruppen har overvejet, om den eksisterende madkasseordning fungerer tilfredsstillende og motiverer afviste asylansøgere til at udrejse. Rigspolitiet har oplyst, at det er politiets opfattelse, at madkasseordningen rent faktisk motiverer visse afviste asylansøgere til at medvirke til udrejsen, men at der også er en relativt stor gruppe afviste asylansøgere, der ikke lader sig påvirke af anvendelsen af madkasseordningen.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at den eksisterende madkasseordning bør opretholdes, og at virkningen af ordningen som motiverende foranstaltning formentlig vil blive styrket, når ordningen indgår i den foreslåede nye procedure for udsendelse af afviste asylansøgere.

Arbejdsgruppen foreslår derfor, at politiet over for Udlændingestyrelsen skal indstille, at madkasseordningen anvendes over for en afvist asylansøger, der under den personlige samtale med politiet i forbindelse med udrejsekontrollen, jf. afsnit 2.3.1, nægter at medvirke til udrejsen. Tilsvarende skal gælde for afviste asylansøgere, der under den personlige samtale underskriver en erklæring om medvirken til udrejsen, men hvor politiet efterfølgende konstaterer, at udlændingen rent faktisk ikke medvirker.

Arbejdsgruppen foreslår endvidere, at afviste asylansøgere, hvor madkasseordningen som følge af små børn i familien, sygdom eller graviditet ikke kan anvendes, overflyttes til Center Sandholm, hvor der er en vederlagsfri bespisningsordning, jf. herved afsnit 2.3.3.

Som anført anvendes madkasseordningen efter gældende praksis ikke over for familier med børn under 18 år. Arbejdsgruppen foreslår, at denne aldersgrænse nedsættes væsentligt – også under hensyn til, at alternativet til anvendelse af madkasseordningen er overflytning til Center Sandholm.

Det foreslås på den baggrund, at det i udlændingeloven fastsættes, at i tilfælde, hvor politiet drager omsorg for en udlændings udrejse, og den pågældende ikke medvirker hertil, skal madkasseordningen bringes i anvendelse, medmindre særlige grunde taler derimod. Det foreslås endvidere, at madkasseordningen også skal kunne anvendes over for familier med børn, som er yngre end 18 år. Kun hvis en familie har børn under den undervisningspligtige alder – dvs. under 7 år – skal madkasseordningen alene af den grund ikke anvendes over for familien.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 28.

Arbejdsgruppen foreslår, at Udlændingestyrelsen i tilfælde, hvor madkasseordningen ikke i løbet af en måned har fået udlændingen til at medvirke til udrejsen, efter indstilling fra politiet kan beslutte, at udlændingen skal overflyttes til Center Sandholm, jf. afsnit 2.3.3. Tilsvarende skal gælde for en udlænding, som er blevet fritaget for madkasseordningen på grund af samarbejdsvillighed, men som senere ikke medvirker fuldt ud til udrejsen. Udlændingen vil også efter overflytning til Center Sandholm være omfattet af madkasseordningen.